

VÝSADBA TŘEŠŇOVÉ ALEJE K EDITINU PRAMENI V JESENÍKU

Průvodní zpráva

Výsadba aleje je v souladu s územním plánem města Jeseník. Byla provedena od Muzikantské stezky směrem na SV, nejprve v 1 linii, pak ve dvou liniích, s respektováním ochranného pásma VTL plynovodu.

Jedná se o velmi atraktivní lokalitu, navazující na Muzikantskou stezku vedoucí z města do Lázní Jeseník. Třešňová alej vhodně doplní skupiny perspektivních dřevin, které již nyní lemují nebezpečnou cestu od Muzikantské stezky a posílí tak význam dřevin jako krajinného prvku v lokalitě. Místo má zajímavou historii a v budoucnu bude vybízet k odpočinku a prozkoumání. Výsadba stromořadí byla myšlena jako úvodní akce v lokalitě, kterou místní komunita hodlá dále zvelebovat. Sklizeň třešní v budoucnu může být každoroční sousedskou slavností.

Současná samospráva Jeseníku aktivně podpořila výsadbu třešňové aleje a přislíbila zdroje pro její další údržbu. V Jeseníku je zároveň velmi aktivní spolkový život. Zástupci zájmových sdružení a občané se výsadbou ve velkém počtu zúčastnili a je tedy předpoklad, že následná údržba stromořadí i další zvelebení lokality bude také v jejich zájmu.

Výsadba byla realizována na pozemcích ve vlastnictví města Jeseník.

Přehledka:

parcela	vlastník	způsob využití
1193/1	město Jeseník	ostatní plocha, zeleň
1191/1	město Jeseník	ostatní plocha, zeleň
1188/1	město Jeseník	ostatní plocha, zeleň
1196/1	město Jeseník	ostatní plocha, zeleň
1205	město Jeseník	trvalý travní porost
1225	město Jeseník	trvalý travní porost
1230	město Jeseník	trvalý travní porost

Střet s jinými zájmy v území

V lokalitě se nachází vysokotlaký plynovod. Linie výsadby respektuje ochranné pásmo plynovodu a další podmínky, dle vyjádření provozovatele distribuční soustavy GasNet, s.r.o. z 21.9.2017.

Sazenice

Dodavatel sazenic: Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský - Holovousy

Pro výsadbu byly použity sazenice vysokokmenné třešně (*Prunus sp.*) na semenné podnoži. Sazenice byly vybrány s ohledem na místní klimatické podmínky a využití lokality - jsou odolné proti mrazům a dozrávají přibližně ve stejnou dobu, zároveň je dostatečně zajištěno jejich vzájemné opylování.

Odrůdy:

4 x Donnisenova, 22 x Hedelfingenská, 8 x Tropfichterova, 8 x Schneiderova, 10 x Burlat, 1 x neznámá (z vlastních zdrojů sázejícího)

Postup výsadby

V předstihu před výsadbou bylo provedeno:

- smýcení travního porostu v trase výsadby
- vytyčení výsadeb a vykopání výsadbových jam o rozměrech 70x70cm a hloubce 40cm

Termín výsadby: 11.11.2017. Stromy byly vysázeny ve sponu 15 metrů. První skupinka 10 stromků byla vysazena v jedné řadě, jako stromořadí. Dalších 40 stromků tvoří 2 řady (aleje) přerušené remízkem, v rozponu 9 metrů.

Na pozicích R1 a R2 byly vysazeny 2 sazenice odrůdy Burlat (stromky, které dodavatel poskytl zdarma nad objednaný počet). Na pozici R3 byla vysazena třešeň neznámé odrůdy (z vlastních zdrojů sázejícího).

Dno jámy bylo zkyprěno rýčem a zemina pro výsadbu byla vylepšena kompostem.

Do jámy byla umístěna ochrana proti hlodavcům – pozinkované pletivo, alternativně rabicové pletivo Fe.

Kotvení: 3 kůly 200/5 a 3 příčky 60/5, tlakově impregnované, 3x plochý úvazek

Ochrana proti okusu zvířet: svařovaná síť pozinkovaná, výška 1,5 m

Při výsadbě byla úrodnější ornice použita k zasypání kořenů stromků, zemina ze spodní části výsadbové jámy byla použita až úplně na vrch zasypávané jámy a drny otočené kořeny nahoru pak na vytvoření okraje zálivkové mísy. Okolo kůlů a ochranného pletiva byl zamulčován kruh o průměru cca 80cm.

Povýsadbová zálivka vzhledem k místním podmínkám a datu výsadby nebyla nutná.

Stromky byly označeny zelenou stužkou s popisem odrůdy a plastovou cedulkou se jménem sázejícího a pořadovým číslem stromku.

Na počátku dvouřadé aleje byla osazena dřevěná tabule s plastovým posterem informující o lokalitě a vysázené aleji.

Doporučená následná péče:

Na jaře 2018 bude odborníkem proveden výchovný řez stromků, který bude ve vhodných intervalech opakován (3 roky).

V prvním roce po výsadbě je třeba dřeviny po celé vegetační období pravidelně zalévat (40-60 litrů vody na jeden stromek) a to jedenkrát za 1-2 týdny (dle počasí); 2.- 5. rok po výsadbě je třeba dřeviny zalévat v období déletrvajících sucha a horka (cca jedenkrát za 2-3 týdny). Okolí vysazených dřevin, odpovídající průměru zálahové mísy je vhodné udržovat mulčováním.

V případě nedostatečných přírůstků vysazených ovocných dřevin (uvádí se méně než 0,25 m za vegetační období) v prvních třech letech po výsadbě je vhodné plochu kruhu o průměru zálahové mísy vždy na podzim nebo na jaře pohnojit minimálně 0,05 m vrstvou kompostu nebo jiným organickým hnojivem.

Kotvící prvky a ochranné pletivo je nutno kontrolovat min. 1x za rok a dle potřeby opravovat. Je nutno zajistit jejich funkčnost po dobu min. 10 let a zajistit, aby nepoškozovaly kmínek. V případě uhynutí některé ze sazenic je nutno zajistit dosadbu.

Udržovací seč bylinného patra doporučujeme zajistit 1-2× za rok vždy s odklizením hmoty ze stanoviště. Část biomasy lze použít pro mulčování.

Doporučená ochrana ovocných dřevin proti chorobám, škůdcům a povětrnostním vlivům a ošetřování kmene ovocných stromů viz SPPK C02 003:2016 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině.

Další doporučení

Takovouto veřejnou výsadbu ovocných stromů by bylo vhodné evidovat v některém z veřejných systémů.

Příklady:

1. Stromy pod kontrolou - www.stromypodkontrolou.cz/

- zde si již město Jeseník stromy eviduje

2. Na ovoce - na-ovoce.cz/web/

- projekt zaměřený na konzumenty ovoce, analytické funkce se v současnosti omezují na filtrování třešň/jablko/hruška, plánují však přidat jednotku "sad"

3. Genofondové plochy starých odrůd - www.plantsdata.com/genofondy.aspx

- zaměřeno čistě na genofondové sady

Přílohy:

1. Evidenční tabulka a graf výsadby

2. Fotodokumentace

3. Informační materiály o vysazených odrůdách

4. Mapa na google.cz/maps:

<https://drive.google.com/open?id=1lel06dNXF6GdKASjWqPhH9hwEHc&usp=sharing>

Zpracovala: RNDr. Marcela Klemensová, listopad 2017